

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér” rovatban,
közleendő cikkek soronkint
10 kr díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyiltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Műveljük a népet.

A műveltség terjedésének legnagyobb akadálya népünk egy megrögzött szokása, mely a jótékony intézetek által elérni remélt sikert igen gyakran kettévágja; egy szokás, melytől népünk, mint a lótvész a fa alól, daczára ijesztgetések, tanításoknak, menekülni nem tud; ezen szokás, mely oly sok bajt okozott más s fog ezután is okozni: a pálinka-ivás.

Azt tartják, hogy nyárban azért isznak pálinkát, mert a forró napokon hűsít, de hogy télen azért isznak-e, mert melegít, nem tudom; de láttam, hogy egy közös hatása úgy nyárban, mint télen megvan, s ez, hogy butít. A legjózanabb iparos, ki családjára iránti kötelességeit megértve, buzgón teljesíti hivatását, végzi kötelességét, daczára, hogy pálinkát nem iszik, nyugodt, boldog és egészségesnek érzi magát; de ha inni kezd a mások által bűtelejtőnek nevezett s általa előbb csak „muszájból” használt folyadékot, csakhamar oly romlás fogja érni, mely anyagilag ha tönkre nem is teszi, de érzékenyen megrontja, családjára körében pedig régiebb s mások által irigyelt boldogságát dulja fel.

A pálinkaivás az a ragály, mely mindennél gyorsabban harapódzott el s terjed mindig, folyton, rendületlenül, kezdve a 8 évestől az öregség legvégső határáig.

Hihető azonban, hogy a műveltség

fokozatos terjedésénél alább fog maradni ezen iszonyu betegség, mely népünknek oly sok kárt és hatóságainknak oly sok bajt, kellemetlenséget okozott. Nagy fáradsággal, nagy munkával lehet előre menni a népnevelés terén s áldás meggyére, város és községre, a hol olyan kezdekbe van letéve a kivitel, kik megértve magasztos hivatásukat, fáradhatatlanul működnek folyton, szüntelenül; kik felfogják fáradságos és sokára gyümölcsöző munkájuk mellett azt, hogy az elvesztegetett idő: létel, de a használt idő: élet. A küzdés világi hivatásunk, s minden igaz érzelmű ember ott, a hol lehet, örömmel segít az embereknek, kik ezt a nagy munkát elvállalták.

Könyvet a népnek! — volt valaha a jelszó; könyvet, de hogy milyet vesz s mily könyvet olvas, arra figyelem nem fordított; egyesek érdekei, meggazdagodási vágyai miatt olyan könyvek kerültek az olvasni kezdő nép kezeibe, melyek kiforgatták jobban józan felfogásukból, mint a régiebb tudatlanság. Midőn olvasni kezdett, midőn azt hitte magáról, hogy tud valamit, fájdalommal kellett tapasztalni, hogy tudatlana b b, mint azelőtt, mert elfogultabb. Rémes krónikákból az urak dolyfeit olvasta s a rablók boszuállásait, melyek olvasása alatt erősebben szorongatta fátvágsra szánt fejszéjét, s midőn befejezte olvasását, egy-egy nevet tudott képzeletben alkotni, mely megfelelt az olvasott alak tulajdonságainak. S a szabad

sajtó alatt nem volt hatalom, mely gátot vethetett volna a hasonló könyvek terjedésének; olyan reklámok voltak mellette s oly jó hang reklámozók árulgatták, hogy a kinek eszébe sem volt könyvet venni, megállott az áruló sátor előtt könyvet választani. S nagyon olcsó volt: 2—3 krajczár.

S ezt csak hasonló eszközökkel lehetett volna meggátolni, de nem volt reá vállalkozó.

Vége 2 évvel ezelőtt egy cézég megindította a „Jó könyvek” című vállalatot, melyben a legjobb írók és hírneves rajzolóink működtek; olyan címek alatt jelentek s jelennek meg művek, mint a régiebbekben; hasznos, erkölcsnemesítő olvasmányok, melyeket terjeszteni a nevelésügy minden barátjának kötelessége; ajánlható mindenfelé, és kár mégis, hogy megérzik zajta az arisztokrácia azzal, hogy drágább, mint ama rémkiadványok.

Ez pedig olyan baj, melyen ha nem javitnak, ott leszünk ez irányban, mint az a bizonyos mádi zsidó.

De van még egy olvasmány, mely népünk majd minden, bármennyire szegény házában megvan, s ez a kalendárium. Ezt elolvassák.

A mai időben, midőn a kölesön-könyvtárak oly jutányosan s előnyös feltételek mellett szolgáltatják a legjobb könyveket is olvasóinknak, a naptárt nem szépirodalmi tartalmuk elolvasása végett

veszik — a művelt körökben, de a nép, az a naptárt a januárral kezdődő első szavától a „nyomatott itt és itt” végső szaváig elolvassa. Itt kell olvasni és jót juttatni. A közművelődési egyesületnek nem czélvesztett törekvése lenne az, hogy egy naptár kiadását létesítene, melyben szemmel láthatólag a népnek szóló s a helyi viszonyoknak megfelelő, erkölcsjavító, könnyed modorban előadott olvasmányok lennének. Minden betűjét elolvassa a nép a naptárnak nem egyszer, de többször, s ha hasznára való olvasmányok vannak benne, ezáltal nagy cél van elérve.

A közművelődési egyesületnek vannak oly férfiai, tanügyünk élén s a tanügyben oly férfiak, kik tudnak és akarnak is tenni minden tőlük telhetőt s nem riadnának vissza egy újabb munkától sem; oly férfiakkal rendelkezünk, kik híven tartják a legnagyobb magyar ama mondását: „Felebarátunk szolgálni, természet ajándékait bölcsen használni anynyi, mint Istent tisztelni; s a ki ezt híven teszi, becsületesen járja földi pályáját.”

Hugor.

Vámháboru Romániával.

Anket a keresk. miniszteriumban.

A magyar kereskedelmi miniszteriumban szombaton délelőtt három óra hosszat tartó anket-tanácskozás volt. Az anket azokkal az intézkedésekkel foglalkozott, melyeket Ro-

A „Székelyföld” tárczája.

Az én álmom,

vagy:

Háromszék és Kézdi-Vásárhely
200 év múlva.

Irta: Dobay János.

IX.

Visszatérés. — A felhők között.

A termek egész sorozatán mentünk át s mindenütt új meg új csodákkal találkoztunk. Fényesen berendezett háló-, társalgó-, játszótermek, olvasó-helyiségek, pompás növényekkel megrakott virágházak következtek egymásután. Némely szobából erkélyek nyultak ki, melyek többnyire üvegfalakkal voltak körülvéve, hogy a külső halálos gyér levegő ellen zárva legyenek.

Itt szoktam szép nyári estéken a kedves hold és a szelid csillagok fénye mellett ábrándozni akkor, midőn még szerettem — szolt sohajva utitársam.

Emlékeitől megkapatva, egy pár pillanatig elméláztam, s aztán ismét tovább mentünk. A villamos óra délelőtt 10-et mutatott s társam figyelmeztetett, hogy tán jó volna indulni. Ambár igen nehezen váltam meg a béke hajlékától, de nem szoltam ellent.

Két perc múlva a léggőző készülékkel fel-

szerezve, a léghajón valánk. Megindultunk lefelé. A léggömböt betöltő gáz egy szelepen lassankint kibocsátatván, ez a villamos hajtógép működésével párosulva, oly sebes esést idézett elő, hogy alig egy negyed óra múlva a légsulymérő alig 4000 méter magasságot mutatott. Levettük a léggőző készüléket és ismét kőnenynyel töltöttük meg a léggömböt. Bámulva vettem észre, hogy még mit sem lehet a földből látni.

— Alattunk fellegek vannak — szolt Villamosi ur — s eltakarják a láthatárt. Ha nem csalódom, Háromszéken esik, s meglehet, hogy nekünk mindjárt vihart kell kiállanunk.

— De uram, — szólék némi félelemmel — nem lehet attól tartani, hogy egy villám-szikra járműnket szétzuzza?

— Legkevésbé sem. Nem egy, hanem több is fog belénk ütni, ha viharfelhőkön fogunk áthaladni, hanem biztosíthatom, hogy kárt nem tesz bennünk. Egész gömbünk körül van véve gondosan izolált sodronnyal, melynek két vége a levegőbe szabadon ki nyulik. Ha a villám hajónkba üt, mulhatatlanul a sodronyt kell találnia, azon végig fut, a sodrony végén kiugrik, s a földön fog valakit boldogítani. Sokkal több okunk van a széltől félni. Ez az egy hatalom, melylyel nem tudunk megbirkózni. Ha nagyon erős, könnyen megrongálhatja járműmet.

— Talán akkor jobb volna itt maradni, míg ott lennt a vihar elmúlik.

— Eh! a székely ember soha semmitől meg nem hátrál. Évszázadok óta ez a mi legfőbb jellemvonásunk.

Kezdettünk ismét lefelé haladni. Kínéztem a légi kocsi ből s bámulva szemléltem a természet pompás játékát. Felettünk az örök kékségből a nap fényesen ragyogott s alattunk meg fehér, szürke és barna felhőtömegek gomolyogtak majd lomhán, majd vészes sebességgel.

Mintha a különböző szintű tömegek hadat viselnének, ádáz dühvel rohannak egymásra, villámsortüzet bocsátva ellenfeleikre. A villám-szikrák szeszélyes alaku pályafutás után eltűnnek a felhők alakatlan tömegében, borzasztó dörgéssel jelezvén az utat, merre haladtak. Az erősebb felhőtömeg elnyeli a másikat s együttes erővel néz másik ellenfél után. Nincs hiány benne. Minden oldalról rohannak elő, suhogva, zugva, új meg új tömegek, s a hol két felhő összeütközik, magasra felcsapnak a felhőhullámok; villám villámot ér, s rémes dörgés reszketteti meg a levegőt.

Borzasztó volt nézni az elemek harcát. Léghajónk lassan ereszkedett lefelé.

Még egy néhány másodperc s egy felcsapó felhőhullám körülvette léghajónkat. A nap eltűnt szemünk elől; homályos, piz-

kos, folytonosan kavargó köd ölelte át hajónkat. Mintha vízben usznánk, pillanat alatt bőrig áztunk ázva. Alattunk, felettünk, körülünk mindenütt a sötét khaosz, melynek át nem látható mélyéből megmagyarázhatlan suhogás, mormogás hallzott fel. Az egymással csatázó felhők hangja ez.

A mint lejjebb ereszkedénk, mindinkább sötétült a környezet.

Hirtelen a felhők mintegy titkos parancsra szétváltak. A keskeny nyíláson alulról a föld nyájas képe s felülről a ragyogó nap mosolygott ránk. Mintha a haragvó természet arczát pillanatra szelid mosoly derítette volna fel. A körülünk levő felhőtömeg millió meg millió vízceppjei a napfényben mint megannyi drágakövek ragyogtak, csillogtak, csodás alaku és mennyiségű szivárványt idézvén elő. Oh, mily dicsők a felhők ékszerzei!

A felséges látvány csak egy pár percig tartott. Két oldalról két iszonyu fekete felhőtömeg rohan, suhogva, dübörögve, egymásra, s közből a mi kised léghajónk: egy dióhéj a felhők háborgó tengerén.

A felhőgyűrű mind szűkebbre szorult körülöttünk. A következő pillanatban valóságos tüzzápor borította el léghajónkat: száz meg száz villám csapott a villamossággal telített felhőkből léghajónk sodronyaira s nyomban rá iszonyu dörgés, csattogás reszkettette meg

mániával szemben ez évi június 1-én beálló szerződéstelen állapotra való tekintettel határszéli megyéinkben fennálló és Romániába exportáló iparágak esetleges károsodásának megszüntetése érdekében tenni szükséges.

Az értekezleten a kereskedelem-, pénz- és közlekedésügyi miniszteriumok, a brassói, kolozsvári, aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamarák képviselői, a Romániával határos erdélyi és magyar megyék küldöttei, valamint több szakember vettek részt.

Az ülést Széchenyi Pál gróf keresk-miniszter nyitotta meg és később átadta az elnökséget Matlekovics Sándor államtitkárnak, ki bővebben kifejtvén az anket teendőit és feladatait, a tanácskozást megnyitotta és mindvégig elnökölt.

Dükk József brassói börgyáros első sorban arra akar utalni, hogy az erdélyi gyárosok nagy része a nyers anyagot Romániából szerezte be; tehát nemcsak arról van szó, hogy miként segítsék az iparosokon gyártmányaik eladása tekintetében, hanem mi módon téssék lehetővé az ottani iparosoknak a nyers termények olcsó bevásárlása. E tekintetben azt hiszi, hogy előnyös vasuti tarifák megállapításával sokat lehetne segíteni, de viszont ugyanazon tarifák mellett Erdélyből a kész gyártmányok belföldi vagy külföldi más piacra előnyös feltételek alatt hozhatók. Kérdés különben, hogy vajjon a szorosan vett határforgalomban nem fog-e a kormány egyes esetekben mégis kivételeket engedni.

Matlekovics államtitkár megjegyzi, hogy ezt a kormány a másik beleegyezése nélkül sohasem tehetné.

Gróf Mikes üveggyártulajdonos azt hiszi, hogy a nagyipar gyártmányainak értékesítésére kellene első sorban gondolni.

Szöcs József kézdívarshelyi polgármester azt véli, hogy a nagyszámu kisiparosok Kézdi-Vásárhelyen és vidékén lehetne segíteni, ha a kormány gyors intézkedéseket tesz legalább az első hónapokra nézve; ez alatt majd teremthetnének maguknak piacot, nevezetesen, ha az állam akár a hadsereg számára, akár más célokra 10–15,000 pár bakancsot rendelne, nehogy a begyakorolt segédek elhagyják a vidéket. Az asztalosoknak csak vasuti szállítási kedvezményekre volna szükségük; azok kitűnő gyártmányaikkal Magyarországon mindenütt képesek volnának versenyezni. A kalaposok számára pedig szintén szükséges volna bizonyos mennyiségű állami megrendelés az első hónapokban.

Kölönte László figyelmezteti az anketet, hogy román kereskedők csalogatják magukhoz át az Erdélyben megtelepedett iparosokat; ezek azonban, ha még oly keveset keresnek is, nem akarnak kivándorolni. A

a levegőt. A mi kis járműnk recsegett, ropogott a csapások sulya alatt, hanem azért vitte túl tartotta magát. A beütött villámok a sodronyon végig futva, a felhők között tűntek el. A szél által hajtott felhők árja megragadá légi fogatunkat, s dacára a hajtógép kettőzött működésének, ragadta magával a felhőből felhőre. Bámultam a hajtógép erejét és a kis székely gépész ügyességét, melylyel az irányt igyekezett megtartani. Ha egy nagyobb szélroham messze dobott, a jövő pillanatban már ismét helyt valánk. A kosi kosara színig telt vízzel a beható vizcseppektől, testünkről csurgott a víz, s a vizgőzzel telített levegő belélekzésétől mint-ha belső is merő víz lett volna.

A villámszitrák szakadatlan pattogása, az ég dörgése, a felhők zugása halálos félelemmel töltötte el lelkemet.

Egy negyedórai hanyattatás után, miközben léghajónk folytonosan ereszkedett lefelé, hirtelen előtűnt alig 800 méternyi távolságban a föld üde zöld rónáival. A fellegek fellettünk maradtak és én ismét láthattam az édes anyaföldet.

A szél itt is fújt s az eső sűrűn hullott, hanem azért jól éreztem magamat.

Tíz perc múlva a Villamosi ur háza fedelén kötött ki léghajónk.

(Folyt. következik.)

kormány tehát támogassa legalább egyelőre ezen iparosokat, a kik életrevalóságuknál fogva később majd szereznek áruiknak piacot. 40,000 pár bakancsot azonnal meg lehetne rendelni a katonaság számára. Késleltben most semminemű áru sincs, minthogy a román kereskedők mindentösszevásároltak.

Körödy Mihály kiemeli, hogy a kisipar számára a nyersanyagot kedvezőbb viszonyokkal kell hozzáférhetővé tenni s ezért az Alföldről Erdélybe olcsóbb vasuti tarifákat kell megállapítani. A piac biztosítására a kormánynak bizottságokat kellene Törökországba, Bulgáriába és Szerbiába küldeni, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozzák; ez áll a posztócsinálókra, nyergesekre, kötélverőkre, kalaposokra és csizmadiákra nézve is.

Weiss Berthold meg van győződve, hogy a jelenlegi mozgalom, ha erélyes intézkedések tétetnek, a mire a kormány magatartása teljes garanciát nyújt, még áldássá válhat Erdélyre nézve. Jövőre Magyarország és Erdély nagyobb városaiban mindenestre áruházakat kell állítani Erdély ipartermékeinek; önként érthetőleg az állam olcsó vasuti tarifákat is adhat az erdélyieknek, ezenkívül később nem csak Orsován, hanem Belgrádon, Nisen, Szófiában és a bolgár dunamenti városokban is bizonyos árucikkeknek lehet állítani.

Gróf Schweinitz megjegyzi, hogy a legutóbbi napokban rendkívül nagy mennyiségű áru és pedig hitelbe küldetett Romániába és hogy félni lehet, hogy ha Romániában a kimaradhatlan krach bekövetkezik, a monarchiában lakó hitelezők pénzüket el fogják veszíteni.

Matlekovics államtitkár megjegyzi, miszerint Erdély érdekelt körei ép azért hivattak a kormány által oly gyorsan egybe, hogy számukra más fogyasztási terület teremessék; az áruknak Romániában hitelle történt elharmakodott eladása bizonyára nem volt célszerű. Az osztrák-magyar kereskedők és iparosok követelése a kormányt semmi esetre sem fogják arra bírni, hogy Romániával szemben elnézés tanúsítson. A háború egész tüzzel és erővel fog vitetni.

Lotz brassói kereskedő és iparos, az iparosok társulásainak új és a kormány által támogatandó szervezését ajánlja, hogy új fogyasztási területek nyeressenek; továbbá, hogy az enquete egyes alosztályokba osztassák.

Ez indítványt Strasser A. temesvári ipar- és keresk. kamarai titkár is pártolta.

Végül az anket elhatározta, hogy több bizottságra oszadjék, a melyek tanácskozzanak a fölött, hogy az újon alkotandó fogyasztási területek, valamint az engedélyezendő vasuti tarifa-redukciók és más támogatási eszközök tekintetében minő konkrét javaslatok volnának a kormány elé terjesztendők. Az albizottságok az egyes iparágak szerint osztottak meg olykép, hogy minden oly kiviteli cikkre nézve, mely Romániába jelentékenyebb mennyiségben vitetik ki, külön rövid jelentés fog tétetni. A fősúlyt arra fektetik, hogy mi módon lehetne az egy időre előreláthatólag elvesztett romániai piac helyett a kiviteli cikkeknek akár belföldön, akár külföldön fogyasztási piacot teremteni.

Matlekovics államtitkár azon kijelentéssel zárta be az ülést, hogy a hivatalos lap közölni fogja a vámháborúra vonatkozó első rendeletet, mely első lépést, ha szükség lesz rá, a többi nyomba fogja követni.

A retorzió.

A hivatalos lap vasárnapi száma közzétette a kereskedelmi miniszternek szombat-ról keltezett s mindkét kormány közös meg-egyeztetésével megállapított ama négy rendeletet, melyek a Románia irányában ez évi június 1-től kezdve alkalmazásba veendő retorzionális rendszabályokat foglalják magukban, a mennyiben ezek rendeleti uton szabályozhatók. A hasonszövegű rendeletek az osztrák hivatalos lap vasárnapi számában is megjelentek.

Az első rendelet a Románia irányában alkalmazandó vámügyi rendszabályokra vonatkozik, s az ásványok, gyógy- és illatszert-

anyagok, festő- és cserző-anyagok osztályainak kivételével általánosan 30 százalékos, sőt ezen kívül nagyszámu árucikre nézve még jelentékenyebb vámemeléseket állapít meg tételként.

A második rendelet a filloxerának Romániából való behurcolásának veszélyére való tekintettel teljességgel eltiltja a füzélék, gyümölcs, növények és növényrészek behozatalt Romániából.

A harmadik rendelet állategészségügyi tekintetknél fogva gátat vet a sertések, juhok, kecskék és bárányok Romániából monarkiónkon való átvitele elé, önként értetőd-ven, hogy a szarvasmarha-behozatal tilalmazása tárgyában már korábban kibocsátott intézkedéseket ez alkalommal nem volt szükséges megújítani.

A negyedik rendelet teljesen megszünteti a Romániából behozott és Ausztria-Magyarországon kikészített gabonafélékre nézve jelenleg fennálló vámvisszatérítési kedvezményt s egyidejűleg minden Törökországból, Oroszhonból, Szerbiából és Bulgáriából behozandó gabonafélékre, a mennyiben ezek a belföldi malmok által vámvisszatérítéses feldolgozásra jelentetnek be, származási bizonylatot szab elő.

Becze Antal megnyitója.

(A csikmegyei gazdasági egyesület május 9-én tartott közgyűlésén).

(Folytatás).

A közgazdasági bajok elhárítására hivatottnak érzi magát mindenki javaslattal előállani és ez hazafias kötelesség is; de míg a védvámokkal bibelődünk, s nem vesszük észre, hogy ez csak egy európai szövetkezetben vezethetne célra, s nem hajtunk semmit hazánkat illetőleg azon régi nemzetgazdasági elv mindig új igazságára, hogy Magyarország kiválólág hus- és magtermelő állam lévén, ha az európai államok ezek külértékesítésétől szintén elzárkoznak, saját zsi-rukkban fulunk meg, s ha magunkat tekintve, kiadásainkat nem igyekezünk bevételeinkhez arányosítani, s a mellék-termények s ezek között a mesterséges takarmányok előállításáról nem gondoskodunk, s elnézzük, hogy minden betivásár alkalmával törökbuza és gyümölcsért még az utolsó községi piacról is százak vitessenek el a nélkül, hogy valamely termelvényi ágért legalább is ugyanoly összeg befolya; s a termelvények jósága- és kiterjesztésére nem gondolunk, hogy az eddigi magas árt a nagyobb termel- lessel pótoljuk: ne hibáztassunk sem kort, sem kormányt, bennünk van az ok.

És mielőtt egy más körülményre irányítanám a tisztelt közgyűlés figyelmét, nem mellőzhetem el egy régebbi meggyőződés- nek ujabban is kifejezést adni, s ez az, tisztelt közgyűlés, hogy mi, Besztercze-Naszód- megyét kivéve, a többi erdélyi vármegyétet havasaink kiterjedésében túlhaladjuk, van- nak havasai a megyének, s kevés kivétellel minden erdőalji községnek. Eltekintve e ha- vasok más jövedelmeztetésétől, itt csak az önként, minden munka, fáradság és kiadás nélkül kínálkozó legeltetésre kívánom irányí- tani a tisztelt közgyűlés figyelmét. Messze földről jönnek el azokat kibérelni, sok idegen él és vagyonosodik azokon, a helyett, hogy mi magunk szövetkezve, huznók a jövedel- met s adnók a megyének és községeknek legalább is ugyanazon bért, hogy ez által kölcsönösen állandó jövedelmet biztosítsunk. Mennyi előnyvel járna az egyesekre és szö- vetkezetekre, s e mellett mennyi félreértés- nek lehetne elejét venni!

Ezek után engedje meg a tisztelt közgyű- lés, hogy e helyről ujjtsak fel egy nem rég megpendített, de rögtön el is feledett esz- mé, ujjtsam fel azért, hogy a kiket érdekel, gondolkozhassanak fölőle, mert nézetem sze- rint annak valóstítása nemcsak közgazdasági életünk emelésére lenne befolyással, hanem képes volna azt az összhangzó működésben megszilárdítani is. És ez a Székelyföld szö- vetkezetének eszméje. Én ennek, bárhonnan jött legyen, őszintén hive vagyok, mert azon egyedül számbavehető ok, hogy az erdély- részi nemzetiségek ujjabb kihívása lesz, a fontosabb okokkal szemben teljesen elröpi- l. A nemzetiségek a mi kihívásunk nélkül sem

lesznek barátaink soha, saját irányu kulturá- lis s más izü törekvéseikkel nem hagyunk fel soha, s ezt tudva, csupán nevetséges loyaltásból nem hanyagolhatjuk el ma- gunkat.

Az államkormány annak idejében önma- gunk gyengesége miatt teljesen elfeledett, s mi ezért jogainkat zugolódás nélkül áldoztuk fel; társadalmi téren egymást jó formán tönkre tettük, s most a hibát a kölcsönös szemrehányás miatt nem találjuk; magunk- nak nem voltunk jók, hogy idegenekben találjunk rosszat. Szóval annyi teendőnk van és annyira magunkra vagyunk hagyatva, hogy senkinek sem lehet feltűnő, ha önse- gélyre gondolunk.

Isten mentsen, hogy valami egyet alaki- tására gondoljak, hiszen a jótékonysági s más emberbaráti özőn most is fulladásig kö- rülvelt, hanem kell gondolnunk nagyobbra, maradandóbbra, mely fajunkat a végpusztu- lástól megmentse.

Nem egyesek áldozatkészségére kell szá- mitanunk, hanem összetartásra, összhangzó eljárásra mindenben; az erőnek együttes latbavetésére ott, hol arra szükség leend, s ha ez irányban haladunk együtt karöltve, lesz sulya erőnknek, eredménye fellépé- sünknek.

Nézetem szerint tévednek azok, kik azt mondják, hogy már elkéstünk, mert ki van merítve minden forrás, melyből a magyar állam enyhítől bár egy italt nyujthatna. Ez tévedés, csak el van zárva azon vidékek ja- vára, kik elég szerencsések voltak oda őrt állithatni.

Ha a haza megvédésében, valahányszor arra szükség volt, ránk apelláltak, s mi örö- mel hoztuk a véres áldozatot, első a leg- első között: lehetetlen, hogy a magyar nemzet most elkésetnek tekintsen. És ha saját szerénységünkben minden másoknak elsőseget adtunk a jök élvezetében: lehetet- len, hogy most elfogyottal fizetessünk ki.

Más vidékeknek vannak az állam által se- gélyezett, sőt általa alapított és fentartott iskolái, egyletei, intézetei, a közgazdaság és a nevelés ügyének áldoz sok ezert: nálunk néhány népiskolára ide adogat kevés százat. Más vidékeknek épített és épít nagy állami épületeket, fentartására elkölt nagy összege- ket: tőlünk a magunkét is tartja kezén. Más vidékeknek épített vagy biztosított költséges vasutakat: minket elkerült, s most is elke- rülni szándékozik egy pár rövidke kőutért.

Pedig ha lennének embereink, vagy ha álszerénységünk engedi a fellépést, a kor- mány minket is ép ugy részesített volna a haza nyujtotta jókban, mint ama más vidé- keket, az a kormány nem tekintett volna minket se mostoháknak, oláh, szász, szerb, tót stb. ugynevezett testvéreink mellett; de ha nem kértünk a követelők mellőzésével, nem állott módjában a jót reánk erőszakolni, sőt nem is állott érdekében, mert tudta, hogy végső esetben reánk mindig bizton számíthat.

Most eljött az idő, a közgazdasági nyomor minket sujt legterhesebben, az előkészület- leneket; eljött az idő a nagy magyar nem- zethez apellálni, s ha ezt tesszük együttesen, mint szívben, vérben, rangban egyek va- gyunk, meghallgat az minket.

Ez érzelmek hatása alatt a gyűlést azon ohajtással nyitom meg, hogy szavam ne le- gyen a pusztában elhaló szó.

Hentzi sirjának megkoszorú- zása.

A magyar főváros pénteken délelőtt meg- döbbentő esemény színhelye volt. A köz- s hadsereg budapesti zseni-tiszt- jei megkoszorúzták Hentzi sir- ját a budai temetőben.

Miközben a hazafiak, ifjak és régi honvé- dek egy kisdad csapatja a Budavár ostromá- nál elesett honvédek sirja felé vonult: egy másik, kardos, egyenruhás csoport a kato- nai temető felé haladt, élén egy tábornokkal és négy babérkoszorúval.

E tiszték a 4-ik és 5-ik műszaki zászló- aljhoz tartoztak s a Ferdinánd- és nyul- kaszárnyából vonultak ki. Vezetőjük Janszki tábornok volt. A tiszték állítólag napi- parancsban rendeltettek ki Hentzi sirjához,

A sárga-feketére festett templomkapun túl van mindjárt Hentzi tábornoknak s a Budavár bevételekor elesett többi osztrák tisztnek s közkatonának sírja.

Hentzi sírja vasráccsal van kerítve, virággal ékes s a leggondosabb ápolás jeleit viseli magán. Fejtől két, mészkőből faragott kereszt van, mindegyiken név és az elesés dátuma: 1849. május 21.

Körülötte van: Corini Kamill zseni-kapitány, Alnoch Lajos ezredes (a lánczvid gonoszlelkű felrobbantójának) sírja. Valamennyien köemlék, Alnochné nagy gránát obelisz.

A zsenitiszték mind a négy sírra koszorút tettek, Janszky tábornok pedig terjedelmes beszédet tartott. Ebben megemlékezett Hentzi hősiességéről és az egységes szellemről, mely abban az időben a császári hadseregben uralkodott. Kívánja, vajha mindig olyan erős volna az összetartás a badseregben, mint akkor.

Azt azonban elfelejtette megmondani, hogy ezt az egységes szellemű császári hadsereget az egyenetlen honvédsapátok kivetkék az országból, dacára minden összetartásnak. Azt is elfelejtette, hogy Hentzi magyar születe dacára nem által hazája ellen fegyvert fogni, nem átalta hazájának védtelen fővárosát bombáztatni s a remek lánczvid felrobbantására parancsot adni. Persze elfelejtette, mert ő nem Hentzi bűneit szándékozott megkoszorúzni.

A kinos ügy a képviselőház szombati ülésén két interpelláció tárgyát képezte.

Az első interpelláló Szalay Imre volt, a ki bevezető beszédében, elmondván az esetet, figyelmeztet arra a feltűnő körülményre, hogy ez a koszorúzás nem halottak napján, hanem ugyanakkor történt, mikor mi a honvédek sírját szoktuk megkoszorúzni. Kérdést intéz a kormányhoz, illetőleg a miniszterelnökhöz, hogy: „Van-e tudomása az ügynevezett es. k. katonai temetőben történtekről? És ha van, szándékozik-e intézkedni, hogy a nemzetet mélyen sértő és kihívó ilyen eset ne történhessék?”

Ezután Ugron Gábor emelt szót. „Ama síroknak megkoszorúzása — úgy mond — épen Budavárának a magyar hadsereg által történt bevétele évfordulóján nem jelenthet egyebet, mint nagyszerű tüntetést az akkor történetekkel szemben. (Ugy van! a szélső balon.) Midőn a nemzet hadserege 1849. május 21-én Budavárát bevette, akkor a nemzet a maga fővárosát, királyának székhelyét, foglalta el. Az a nemzet, a mely fegyvert ragadott, de alkotmánya és szabadsága védelmére és nem egy köztársaság lobogói alatt, hanem Ferdinánd király nevében az alkotmányosság és törvényesség alapján. A nemzet harcra és küzdött a századokon át törvényeinkbe foglalt jog és alig mult időben kiadott fejedelmi eskü által megerősített alkotmány és az annak garanciáit magában foglaló törvények védelmére érdekében. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) A ki a nemzetnek e tényét megtámadja, az e nemzetnek nem újabb alkotmányossága alapján áll, de 3 százados küzdelmeinek jogosultságát kárhoztatja és ítéli el.“ Végül, megbotránkozását fejezve ki a történet felett, a következő kérdéseket intézi a miniszterelnökhöz:

Kérdem a miniszterelnök urat: van-e tudomása az elősoroltakról, s ha nincs, hajlandó-e szerezni és kinyomozni, hogy a testületi diszben való kivonulás napiparancsra történt-e?

Ha van tudomása és ha szerzett információ alapján az előadott tények valóságáról értesülend, a magyar nemzet méltóságával megegyeztetetőknek tartja-e, hogy a nemzet fia, a nemzet pénzén tartott hadsereg hatóságai parancsára saját nemzetét bántó cselekvényekre vezényeltessenek?

A hadsereg fegyelme érdekében állónak véli-e, hogy a hadsereg közegei politikai zezereplést kezdjenek és kihívó tüntetéseket rendezzenek? — A nemzet és uralkodója a nemzet és a vele élő nemzetiségek között a mult dacára kifejlődő és tovább fejlesztendő rokonszenv, bizalom és ragaszkodás ápolása

érdekeben levőnek hiszi-e az ilyen, nemzetet sértő tüntetésnek magyar földön, magyar nemzeti emléknapon való büntetlen végrehajtását? Hajlandó-e, ha ez előzmény nélküli tüntetés valónak bizonyul, megtenni a szükséges lépéseket, hogy a nemzet elégtételt, a türelmével visszaélők büntetést kapjanak?

Az egyetemi ifjuság élénk kifejezést adott az eset feletti megbotránkozásának. Szombaton este az egyetemi kör helyiségében gyűlést tartottak, melyen Barta joghallgató nagy tetszéssel fogadott indítványára elhatározatott, hogy az ifjuság macskazenével fejezi ki megbotránkozását. A főpróbát nyomban meg is tartották.

A fiatalság „Abczug Janszky!“ kiáltások között Janszky dandárnok lakása elé vonult; ez azonban nem volt otthon, kapuja zárva volt.

Az ifjuság a ház előtt megállapodott s hozzá fogott a tüntetéshez. A repedt trombita s a sip voltak ama instrumentumok, melyek fűlértő diszharmoniaja volt hivatva Janszky dandárnokkal megértetni, hogy az ifjuság is fölháborodott az ő tapintatlanságán. Közébe éles fűtők, s „Abczug Janszky!“ kiáltások vegyültek a zajba s emelték a produkció macskazenei hatását. Így tartott ez vagy félóraig s már-már azt hitte mindenki, hogy ezzel vége van az „előadásnak.“ Azonban másképp történt. A tömeg közül egyszerre csak kövek kezdtek repülni s ablakok csörömpölése volt hallható. A Janszky ablakai közül azonban csak egyet zúztak be, mert a tömeg az első emeleten levő Berzsenyi-féle lakást vélte a Janszky lakásának s tévedésből annak az ablakait zúzta be. Az óvatos tábornok különben „szoros zár“ mögött hallgatta a tiszteletére rendezett macskazenét.

Az éktelen zajt ezek a kiáltások szakították félbe: „Fel Budára, a Hentzi-szoborhoz!“ Az indítvány általános visszhangra talált s az óriási tömeg a Hentzi-szoborhoz vette útját, Budára; utközben 15 lovas rendőr szétozlatla ugyan a tömeget, de ez nem akadályozta a tüntetőket céljuk kivitelében; apróbb csoportokban vonultak a Szt.-György tere s a Hentzi-szobor előtt hatalmas kardalban énekelték a „Szózat“-ot, majd Kosuthot éltették s Hentzit abczugolták, míg végre a rendőrség itt is közbe lépett s a tömeget leszorította a várból.

Innen azután az ifjuság, melyhez a polgárság ezrei csatlakoztak, a függetlenségi kör elé vonult, hol egy hang az emeletről kiáltott: „A képviselő urak nincsenek a körben.“ Erre kiadott a vezetők részéről a jelszó: „Ugron Gáborhoz, a vasutczába!“ És a tömeg a vas-utczába vonult az Ugron lakása elé.

Ugron Gábor épen a színházban volt, honnan mintegy háromnegyed órai várakozás után érkezett lakására, melynek időközben majdnem minden emeletét kivilágították a ház lakói a tüntetők kívánságára. Délezzeg alakja a fiatalság közt megjelenvén, zajos tapsvihar és éljenzés fogadta. Most Barta S. joghallgató a lelkesedéstől elfojtott hangon beszélni kezdett Ugronhoz. Kifejezte az egyetemi ifjuság érzelmeit a nemzet arczucsapása miatt, azzal végezve be szavait, hogy: „a ki elsőnek követeltél elégtételt, annak jöttünk mi ide köszönetet mondani.

Ugron Gábor lelkes beszédet mondott az ifjusághoz. Kijelentette, hogy itt az ideje, hogy megtoroljuk a gyalázatot. Intette azonban az ifjuságot, hogy csak a törvény által megengedett uton szabad elégtételt vennie. Majd buzdító és lelkesítő szavakat intézett a magyar ifjusághoz, hogy a legnagyobb erénnyel, a hazaszeretettel s szabadságvágyat soha ki ne engedjék aludni szívökből s szavakkal végezte: „Éljen a haza!“

A szünni nem akaró éljenzés után Klein Ede joghallgató beszélt röviden.

E beszéd után fölzendült a Szózat hangja, majd Janszky abczugolása és Ugron éltetése között a legnagyobb rendben szétozlatla a tömeg.

A félhivatalos lapok megczafolják azon hirt, hogy a Janszky által rendezett katonatiszti tüntetés napiparancs folytán történt volna, az „Egyetértés“ ellenben határozot-

tan állítja, hogy a Hentzi sírjának megkoszorúzása az illető zászlóalj parancsnokainak a zászlóalj egésze előtt felolvasott napiparancsban kiadott rendeletre történt.

Illetékes körökben azt hiszik, hogy Janszky dandárparancsnok a legrövidebb idő alatt át fog helyeztetni Budapestről egy más helyőrségre.

Tűzrendészeti szabályzat K.-Vásárhely lakosai számára.

C) Tűzoltási intézkedések.

12. §. A város minden férfi lakosa (a betöltött 18 évtől 45 évig) előforduló tűzvész alkalmával, testi képessége és egészsége szerint, a tűzvész elfojtására ténylegesen közreműködni köteles, kivéve az állami hivatalnokokat.

Ezért minden év március 1-ig a kerületi főnök a kerületben lakó férfiakat összeírja, a névjegyzéket egy példányban legtovább március 15-ig a rendőrséghez benyújtja, a tűzvésznél meg nem jelenőket a rendőrségnél bejelenti. A tűzvésznél teljesítendő szolgálat beosztását a 4. §-ban jelzett bizottság eszközölni minden év március 30-ig, ki-nek-kinek hajlamai, testi ereje és egészségi viszonyaihoz képest. A szükséges műszaki ismeretek elsajátítása végett időnként az önkéntes tűzoltó-egylettel együttesen gyakorlatok fognak tartatni.

13. §. Minden városi lakos, ki ökröt vagy lovat tart, köteles a tűzvész esetén a gyűléskor azonnal vizet hordatni.

14. §. A tűzoltói kötelezettség a család minden 18 évet betöltött, a városban lakó férfi tagjára kiterjedvén, a családtagok e kötelezettség alól csak egynek kivételével válthatják magukat meg a következő díjak lefizetése mellett.

Egy férfi tag évenként 1 = egy forint.

E váltásdíj minden év január 15-ig a kapitányi hivatalhoz fizetendő s nyilvános számadási kötelezettség mellett tűzoltói alap czímen takarékpénztárilag kezelendő. Ezen alap kamatai a szükséges tűzoltói szerek beszerzésére fognak fordítatni. A városi főkapitány ezen alap állásáról minden év március 1-ig a városi képviselő testülethez számadását felülvizsgálat végett beadni köteleztetik.

15. §. Tűzvészely esetén az oltás feletti vezényletet a városi önkéntes tűzoltó-egylet főparancsnoka vagy helyettese, ezek távollétében a városi főkapitány végzi s kiadott rendeletnek minden városi lakos és önkéntes tűzoltó-egyleti tag engedelmeskedni tartozik.

16. §. Jelen szabályrendelet áthágói a rendőrkapitányi hivatal által 1 frttól 20 forintig terjedhető pénzbírsággal vagy ennek megfelelő elzárással fenytettek.

Az önkéntes tűzoltó-egylet tagjainak büntetése a már megerősített alapszabályok értelmében az önkéntes tűzoltó-egylet fegyelmi bizottsága által eszközöltetik.

Kézdi-Vásárhelyt, 1880. október 4-én.

Szöcs József,
polgármester.
Varga József,
főjegyző.

Különlélek.

— Kinevezés. Gyárfás Miklós, a kovásznai kir. járásbíróság tehetséges ifju aljegyzője, a nagyszébeni kir. törvényszékhez alügyésznek neveztetett ki. Gratulálunk!

— Polgár Gyula színtársulata részéről Bárdi Lajos színházi titkár a napokban Kézdi-Vásárhelyre érkezett bérletgyűjtés végett. A mint értesültünk, a bérlet már eddig is szépen sikerült; Kézdi-Vásárhely városi közönsége ezuttal sem tagadta meg a színművészet pártolása körül szerzett jó hírnevét, s dacára a nyomott anyagi viszonyoknak, már a két első nap 500 frt bérletet irt alá. Ilyen viszonyok között alapos okaink vannak remélni, hogy sem a közönség, sem a színtársulat nem fognak egymásban csalódni. Minthogy a társulat existenciáját csak az előleges bérletek biztosíthatják, ismételten kérjük a közönség pártfogását.

— Időjárás. Orbán ur, kit annyira respektál a gazda- és kertészközönség — az idén igen szeretetre méltóan viselte magát: fagy

és dör helyett 26 fok meleget hozott magával. Megmutatta, hogy ha nem is szent, mint Szervác, Pongrácz, Bonifác, de azért tud is az embereknek tetsző dolgot művelni. Az Isten tartsa meg mind a négy fagyos urat mostani jó kedvében!

— A kézdívasárhelyi olvasó-egyesület 1886. május 29-én a kézdívasárhelyi tanácsház disztermében tánczvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. Műsorozat: 1. Győzelmű dal. Férfi-négyes Huber Károlytól. Előadja a kézdívasárhelyi tanítói dalkör. 2. „Oh, bár csak szóba foglalhatnám!“ Kettős, Mendelssohntól. Zongora-kíséret mellett éneklék: Wertán Venczelné és Fejér Nina úrhölgyek. 3. Szavaltat Székely Málna úrhölgy által. 4. Hegedű-duett. Játsszák Sebők József és Dénes Ödön urak. 5. A „Miserere“ Verdi „Il Trovatore“ című dalművéből. Zongora-kíséret mellett éneklék Wertán Venczelné úrhölgy. 6. „Az estharangok“, Bedő Józseftől; pr. Nagy Károly átirata után zenekarra alkalmazta Z. L. Zenekíséret mellett éneklék Gyöngyösi István ur. 7. Felolvasás Dobay János ur által. 8. „Szöktetés a szerályból“ című dalműből kettős. Mozarttól. Zongora-kíséret mellett éneklék: Baló László és Vajna Károly urak. 9. Hármas, Mehul „József Egyiptomban“ című oratoriumából (Jákób, József és Beniamin). Zongora-kíséret mellett éneklék: Wertán Venczelné úrhölgy, Baló László és Vajna Károly urak. 10. „Népdal-egyveleg“ Káldi Gyulától. Éneklék a kézdívasárhelyi tanítói dalkör. Műsor után táncz. Belépti-díj: személyenkint 80 kr. Kezdeté 8 óra. Jegyek kaphatók este a pénztárnál.

— Meghívás. A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet folyó évi jun. hó 6-án vasárnap délután 3 órakor a tanácsház disztermében rendez közgyűlést tart, a melyre a tagokat egész tisztelettel van szerencsém meghívni. — Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitóbeszéd Cseréy Jánosétól. 2. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Titkári jelentés az 1885. évről, Dobay János által. 4. A számvizsgáló-bizottság jelentése Balogh Gyula által. 5. A választmánynak két tagja, u. m. az elhalt Szöcs Dánielné, s az eltávozott Dobál Pepi helyett, újak választása. 6. Indítványok, keblü ügyek. Kézdi-Vásárhelyt, 1886. május 24-én. Elnöki megbízásból: Vajna Károly nőgy. jegyző.

— A kézdívasárhelyi kereskedő-ifjuság a felállítandó kereskedelmi iskola alapja javára 1886. június 14-én, azaz pünkösd 2-od napján, a Nagy Ferencz ur rétvén zártkörű nyári tánczvigalmat rendez. Rendező bizottság: ifj. Dávid István r. b. elnök, Wertán Béni r. b. pénztárnok. Bándi István, Baka Mihály, Begidsán Manó, Csizsár József, Csizsár Pál, Csizsár Dávid, Csizsár Gergely, Cziffra János, Dávid János, Fejér Antal, Fejér János, Fejér Károly, ifj. Gámentzy Márton, Hosszu Ákos, Hohlbach Ferdinánd ifj. Jakab István, Krieshofer János, ifj. Málnassy Kristóf, Nagy Kálmán, Pfeiffer Antal, Péter Kálmán, Szenkovits Jenő, Török Lajos, Wertán Gyula, Wertán István, Varga Vilmos és Zakariás Miklós. Belépti-díj: személyenkint 50 kr. Jegyek válthatók ifj. Dávid István és Wertán testvér urak üzletében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté d. u. 2 órakor tarackzlóvéssal jeleztetik. Működik a sepsiszigyörgyi zenekar. Kedvezőtlen idő esetében a tánczvigalom a városház disztermében tartatik meg.

— Budavár bevételeének évfordulóját szombaton is megünnepelte a hazafias kegyelet. A Budapesten létező összes honvédegyesületek csaknem minden tagja ott volt a kivonuláslál. Megjelentek a menedékház összes tagjai is, s mintegy ezer főnyi közönség. A menet három honvédegyesületi zászlója alatt, a Krisztinavárosi színkörtől indult el 5 óra tájban. Az ünnepies menet fölérve a honvédsírokhöz, ott Degré Alajos tartotta az első beszédet, fölemlítve, hogy e helyen, a hol annyi hős pihen, az utolsó honvéd fog imádkozni a hazáért, mert a régi bajtársak sora egyre ritkul, egyre fogy. Nemsokára be fog következni az idő — ugymond — a mikor a 48—49-iki hőskről csak a történelem, s később csak a legendák fognak beszélni. Ha Budavár falai beszélni tudnának, elmonda-

nák, hány atyának büszkesége, hány anyának reménye, hány ifju kedves nőnek férje s hány arának eszménye vesztette itt életét, de ép ezért, mert ennyi vér hullott el itt, hinnünk kell, hogy a legfőbb honfáldozat meghozza gyümölcseit s azok már mutatkoznak is. Hazánk jelen szabadsága, egyre erősülő nagysága, fővárosunk hihetetlen fejlődése nagyrázt a névtelen hősök önfeláldozásának eredménye. Legyen nekik örök nyugalom és békesség! — A lelkes éljenzessel fogadott beszéd után Maár István szólt, lelkesen és hévvel adva elő Budavár bevétele utolsó pillanatait. A beszédet megéljenezte A szózatot énekelte el ezután a tanítóképző-intézet növendékeinek dalkara s ezzel az ünnep véget ért.

— A keleti események színhelyéről ujjabban nyugtalanító hírek érkeztek. Hivatalos értesítések szerint a törökök a meluna-ravenii és a marzelli vonalak mentén megkezdték az ellenségeskedést és tüzeltek a görögökre. A görögök visszaverték a törököket és néhány török hadállást foglaltak el.

— A spanyol király keresztelése. Spanyolország újszülött királyát pénteken keresztelték meg Madridban a királyi palota kápolnájában. XIII. Leo pápa, kit Krisztina regensnő táviratilag kért föl keresztapának, a tisztséget el is fogadta s képviselével Msgr. Rampollát, a madridi nunciust bizta

meg. A gyermeket Alfonzo Leon névre keresztelték s „XIII. Alfonzo” néven fog uralkodni.

— A Wass és Riemer székelyudvarhelyi kereskedő-cégben változás történt, a mennyiben az üzletet Riemer Ede ur vette át, kinek hirdetését mai számunkban közöljük. Riemer ur Háromszék- és Csikmegyében több község elismerését vívta ki szolid bánásmódjával, feltételei — mint a hirdetésben is látható — előnyösek, s így bátran ajánlhatjuk az érdekeltek figyelmébe.

„A babonáról” czimű erkölcsös népirat szerzője, Sirisaka Andor pécsi tanító, lapunk után a nagy közönség tudomására hozza, hogy az előfizetési határidőt — minthogy a távolabb vidékről csak most kezdik az előfizetést — május 20-tól meghosszabbította június 10-ig. Szerző e művét különösen az olvasó-körök, nép- és ifjusági könyvtárak számára és az idei tanév végén a tanuló ifjuság részére jutalmi könyvvil ajánlja. A mű június 13-án jelenik meg és az előfizetőknek bérmentve fog megküldetni. Egy füzött példány ára 40 kr, tíz példány 3 frt 60 kr. Bolli ára jóval magasabb lesz. Az előfizetési pénzek szerző lakására (Pécs, Agoston-tér 1. sz.) küldendők. — Ismételve ajánljuk e népies irányú, erkölcsös szellemű s így jónak ígérkező könyvet olvasóink figyelmébe.

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

RUHASZÖVETEK

csakis tartós juhgyapjuból, középtermetű férfiak számára

3.10 méter)	4 frt 96 krért jó juhgyapjuból,
egy)	8 frt — krért jobb „
rubára)	10 frt — krért finom „
	12 frt 40 krért egész finom „

Utazó-plaidek (nagy kendők) darabonként 4 frttól 5, 8, 12 frtig. Kiváló finom öltönyöket, nadrágokat, felöltöket, kabát- és esőköpeny-szöveteket, katona-posztót, aba-posztót, egyenruha-posztót, kammgarn, cheviot, trico, női és teke-asztali, peruvien, dosking szöveteket ajánl

Alapítattott

STIKAROFISKY JÁNOS

1886-ban.

gyári raktára BRÜNNBEN.

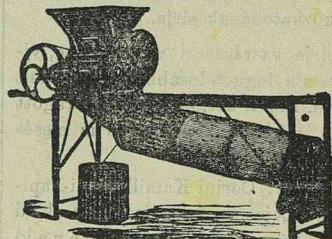
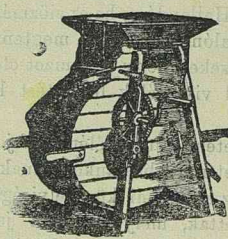
Minták bérmentve küldetnek; a szabómester uraknak minta-kártyák bérmentetlenül; postai utánvét melletti küldemények 10 frton felül bérmentesen.

Állandó posztó-raktárom van, mely több értéket képvisel 150,000 frtnál o. é., és így önként érthető, hogy nagy üzletemben sok 1-5 méter hosszú maradék van s kénytelen vagyok az efféle maradékokat nagyon leszállítva, az előállítási áron eladni. Minták ezekből nem küldhetők, de a nem tetsző maradékok becsérélhetnek vagy a pénz visszaadatik. (Megjegyzem, hogy más cégek becsérélik a maradékokat is talán még rosszabb portékával, de a pénzt vissza nem adják).

Csaló cégek utánzásai miatt kénytelen vagyok a hirdetéssel felhagyni; kérem tehát a t. cz. megrendelőket, tartsák meg emléküben szolid cégemet, s mikor szükségük lesz, szerencsétlenségem becses megrendelésükkel, melyeket a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Levelek elfogadhatnak magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. (14-20)

Állandó GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR Sz.-Udvarhelyt.

Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelyt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárán levő gazdasági gépeit, u. m.:

KÉZI CSEPLŐK, fekvő és oszlopjárgányu tisztító szerkezetekkel és a nélküli cseplőkészleteit 12 és 4 ló befogására; konkolyválasztók buza, rozs, árpa és zab tisztítására; rosták (Baker-rendszer) a legújabb szerkezetű felső és alsó rázó művel, szecskavágók, répavágók, vetőgépek, láncboronák, rézsutboronák, rétygaluk stb.

I kézi téglavető gép, a melylyel naponta 3 ember kevés gyakorlat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofer Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és Háromszék-megyébe több mint 30 községnek a legnagyobb megelégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezetű és olcsó

tűzfecskendők és tűzoltó

szerelvényeket.

Egyházmegyéknek:

több mint 15 községnek felállított új forgatható, vaskoronájú harangokat, minden hangért az orgona szerint teljes felelősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fecskendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasúti állomáson bérmentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, kérem szíves megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

RIEMER EDE.

1—40

Budapesti árak itt helyitt vagy bármely vasúti állomáson bérmentve.

Levélni megkeresésre képes árjegyzék bérmentve és ingyen.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

Menetrend.

Érvényes 1886. január hó 10-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. január hó 10-től.

Állomások			303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.	Állomások			303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.
					Délután						
Predeal (vendéglő)	(érk.)				12.50	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk.)	12.12			10.02
	(ind.)				1.09		(ind.)	12.37			319. omn.-v. 6.00
Brassó (vendéglő)	(érk.)		Reggel		2.27	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk.)	2.11			7.43
	(ind.)				2.55		(ind.)	2.31			8.00
Botfalva					3.19	Nagy-Enyed		2.54			8.29
Földvár					3.38	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk.)	3.35			9.12
Mogyorós					3.57		(ind.)	3.36			9.32
Apáczsa					4.17	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	4.09			10.23
Köpecz					4.36		(ind.)	4.11			10.32
Agostonfalva					4.47	Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	5.56			12.59
Alsó-Rákos					5.08		(ind.)	6.08			—
Homoród					5.42	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	10.37		6.08	
Kacsa					6.02		(ind.)	10.51		9.13	311. omn.-v. 10.37
Bene					6.33	Budapest	(érk.)	6.00		2.10	10.05
Erked					7.01						
Héjasfalva	(érk.)				7.37						
	(ind.)				8.01						
Segesvár (vendéglő)					8.21						
Medgyes	(ind.)				9.43						

Brassóból Bukarest felé indul mindennap este 7 óra 14 perczkor az omnibuszvonat.

Nyom. Szabó Albertnél Kezdi-Vásárhelyt.